

Cultural heritage in primary education:
innovative teaching practices
CULT-TIPS

PEDAGOGICAL MODEL

SANTRAUKA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Any communication or publication related to the Project made by the beneficiaries jointly or individually in any form and using any means reflects only the author's view and the NA and the Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains.

CULT-TIPS pedagoginis modelis pateikia mokytojams ir edukatoriams (pvz., muziejų edukatoriams) gaires, kaip humanitariniuose moksluose mokyti ir taikyti informatinį mąstymą (IM), ypatingą dėmesį skiriant kultūriniam paveldui ir menui. Pedagoginis modelis pateiks praktinius įrankius bei keletą esminių principų, kurių reikėtų laikytis, dirbant pradinėje mokykloje.

IM – analitinis ir metodinis metodas, kuris moko spręsti sudėtingas problemas suskaidant jas į mažesnes, lengviau išsprendžiamas problemas, naudojant tam tikrus žingsnius, atkreipiant dėmesį į tai, kad panašioms problemoms gali būti taikomi panašūs sprendimo būdai ir įvertinant, ar kompiuteris gali kokybiškai išspręsti šias problemas. Kadangi IM yra programavimo ir kodavimo esmė, šis metodas visada buvo siejamas su informacinėmis technologijomis ir STEM disciplinomis. Tačiau vis daugiau tyrėjų pradėjo manyti, kad IM yra tarpdalykinis ir šio metodo taikymas kitose ugdymo srityse gali būti puikus būdas išmokyti šio metodo. Dėl šios priežasties CULT-TIPS pedagoginis modelis yra skirtas edukatoriams ir skatina humanitariniuose moksluose perėjimą nuo tradicinių pedagoginių metodų į inovatyvesnę mokymo(si) aplinką, pagrįstą idėja „koduoti, kad išmoktum“, o ne „išmokti koduoti“.

Modelis sudarytas remiantis santrauka apie informatinio mąstymo metodus (A1) ir santrauka apie meną ir kultūrinį paveldą (A2), kurios sudarytos konsorciūmo. Jis yra pagrįstas į mokinį orientuotais mokymo principais: 1. mokinių įtraukimas priimant sprendimą dėl mokymosi; 2. mokinių turimų žinių, įgūdžių bei kompetencijų nustatymas; 3. mokytojo ir mokinių bendradarbiavimas mokymo metu.

CULT-TIPS pedagoginis modelis turi daug savybių, dėl kurių jis toks efektyvus ir veiksmingas. Pirma, modelis yra holistinis, nes jis suprantamai paaiškina IM ir kaip jo mokyti ne STEM disciplinose. Antra, jis yra praktiškas, nes skatina mokymo profesionalus naudoti patyriminio ugdymo metodą ir pritaikyti IM sprendžiant realias gyvenimiškas problemas. Trečia, jis yra įtraukus ir stimuliuojantis, nes motyvuoja mokinius ir skatina juos savarankiškai mokytis. Ketvirta, modelis yra orientuotas į procesą, tai reiškia, mokymo(si) veiklos vykdomos remiantis pastovaus tobulinimo ciklo principu, ir pakartojimas – raktas siekiant gauti geriausią įmanomą galutinį rezultatą. Galiausiai, modelis yra lankstus, nes apima bendrus Europos iššūkius ir lengvai perkeliamas į skirtingus kontekstus.

Siekiant užtikrinti mokymo(si) proceso kokybę, CULT-TIPS pedagoginis modelis laikosi kokybės užtikrinimo schemos, kuri paremta PLANUOK – DARYK – PATIKRINK – VEIK kokybės ciklu:

1. PLANUOK

mokytojai turėtų suplanuoti, kaip integruoti IM į ugdymo turinį kaip tarpdalykinį mokymo(si) metodą, kurį būtų galima naudoti įvairiose disciplinose. Ugdymo turinys turėtų būti aiškiai suplanuotas: sudarytas detalus pamokos planas. IM integravimas į ugdymo turinį neįmanomas, neatlikus nuoseklios mokinių ir mokytojų poreikių analizės bei neįvertinus turimo biudžeto, reikalingo programinei įrangai.

3. PATIKRINK

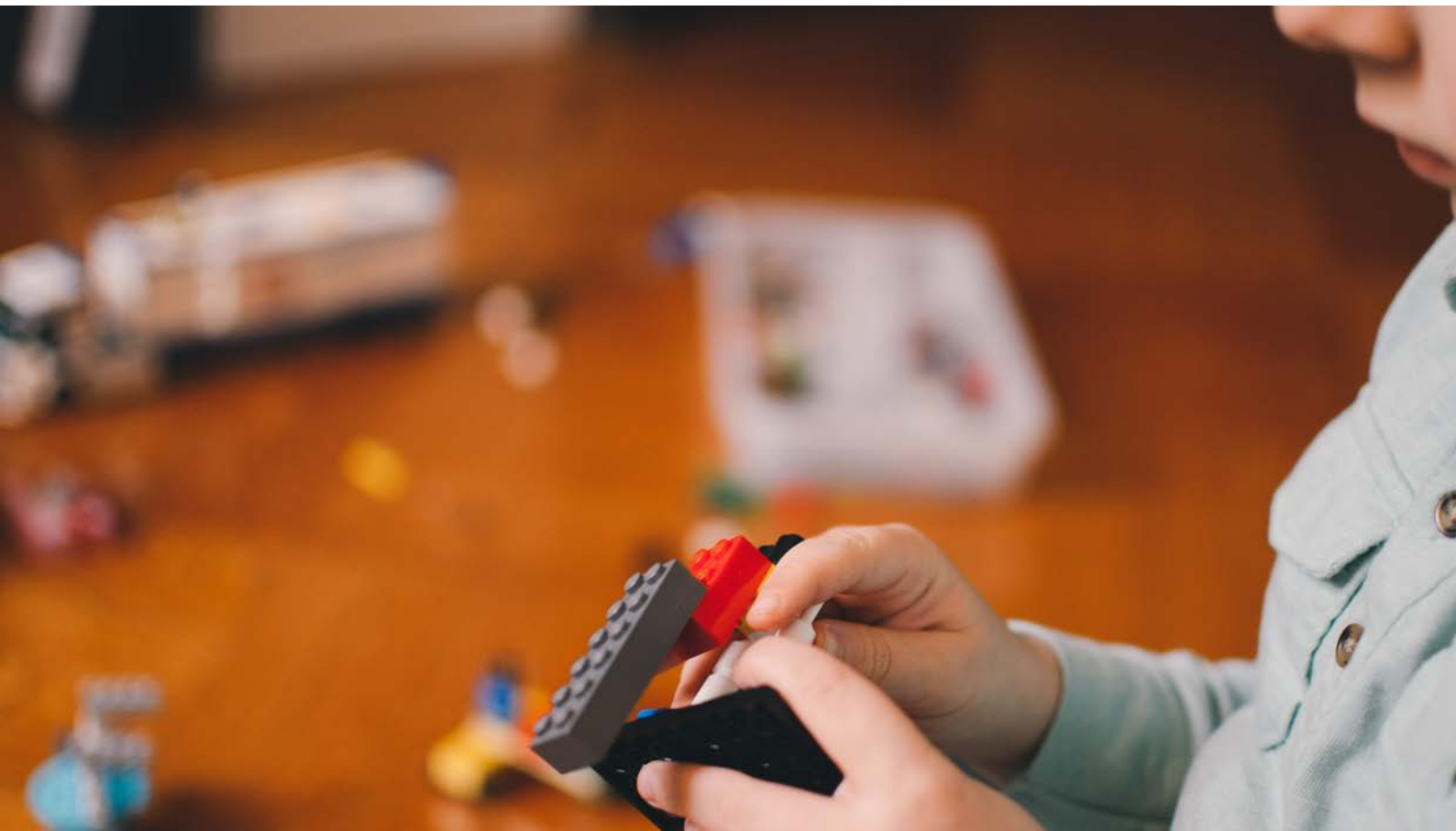
planavimas ir įgyvendinimas turi būti patikrinami ir įvertinami tam, kad būtų pastebėtos galimos mokymosi spragos. Klausimynas – geriausias būdas atlikti tai efektyviai.

2. DARYK

mokytojas turėtų paskirti užduotis mokiniams, nustatyti konkrečias darbų atlikimo datas ir pateikti visą reikalingą pradinę informaciją. Kontrolinis sąrašas – puiki priemonė užbaigti šią fazę.

4. VEIK

įvertinimas vedą prie refleksijos ir grįžtamojo ryšio, siekiant pagerinti mokymo(si) veiklas. Klausimynas – vienas iš galimų įrankių šioje fazėje.

Šio pedagoginio modelio vienas iš esminių siekių – panaikinti skirtumą tarp mokinių įgyjamų žinių, įgūdžių bei kompetencijų mokykloje ir tų, kurie yra reikalingi šiandieninėje darbo rinkoje. Tai reiškia, kad mokiniai privalo būti žinių kūrėjai, o ne pasyvūs vartotojai. Pagrindiniai įgūdžiai, kuriuos padeda įgyti IM, yra šie: 1. Dekompozicija (problemos suskaidymas į mažesnes dalis, kurias galima lengviau išspręsti); 2. Modelio atpažinimas (gebėjimas pastebėti problemų panašumus ir pritaikyti tai jas sprendžiant); 3. Abstrakcija (nereikalingų detalių atmetimas ir susitelkimas ties svarbiausiais elementais); 4. Algoritmo dizainas (detalių instrukcijų, kaip išspręsti problemą, sudarymas); 5. Loginis pagrindimas (taisyklių taikymas sprendžiant problemą); 6. Kūrybinis mąstymas (darbas su naujomis idėjomis bei jų generavimas).

CULT-TIPS pedagoginis modelis transformuoja tradicinį ugdymą į „sumanųjį“ (jautrų, valdomą, pritaikomą ir vykdomą tinkamu laiku). Šis modelis drąsina mokyti ugdytojus duoti įrankius mokiniams, kad jie galėtų savarankiškai rasti kūrybiškus problemos sprendimo būdus, o ne mokytųsi sąvokų, kurias turi įsisavinti. Šio modelio taikymas sustiprins mokytojo – mokinio ryšį ir padarys mokinius aktyviais ugdymo proceso dalyviais.

Apibendrinant CULT-TIPS pedagoginis modelis pateikia gaires, kuriomis remdamiesi humanitarinių mokslų, ypač menų ir kultūros paveldo, mokytojai ir edukatoriai gali sukurti savo mokymo(si) priemones ir programas. Šis pedagoginis modelis bus papildytas įrankių komplektu (03).

